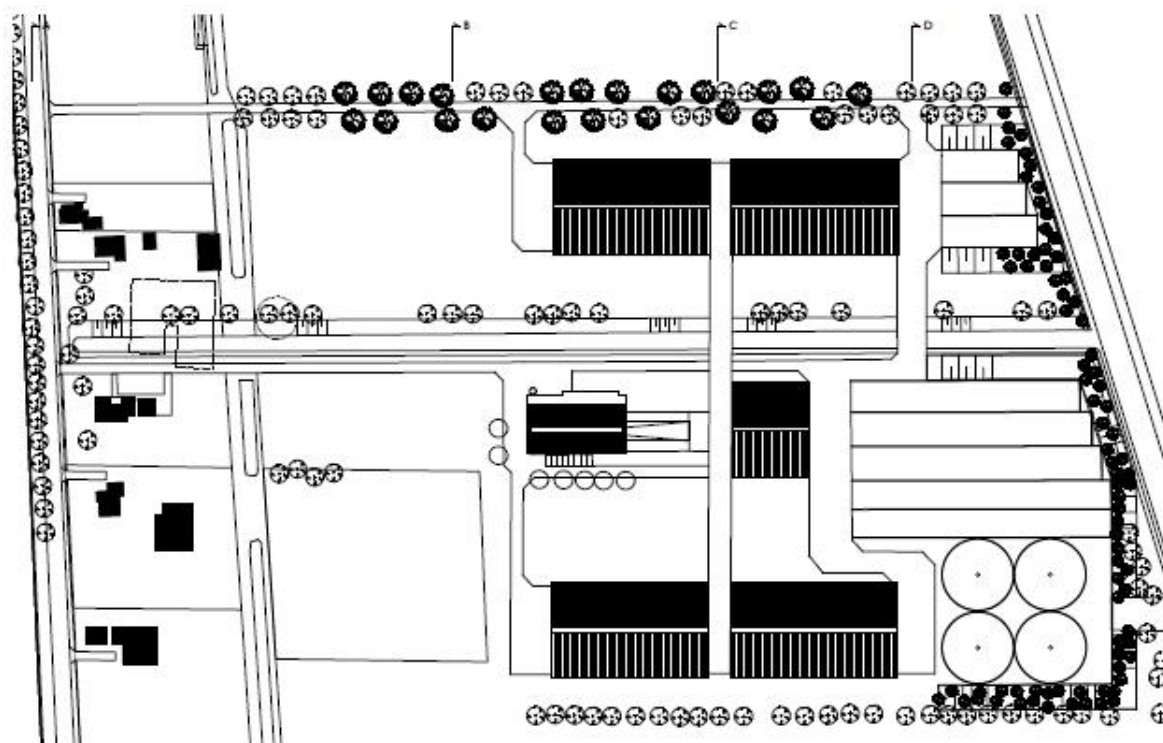

Partiële herziening bestemmingsplan

Ten behoeve van
Melkveebedrijf Rass Future Farms BV
Munnekemoer Oost 44
Ter Apel

Initiatiefnemer

Adres:

Woonplaats:

Telefoon

Rass Future Farms BV

Munnekemoer Oost 44

Ter Apel (Gem. Vlagtwedde)

06-51188200

Adviseur van de aanvrager:

Countus accountants + adviseurs

Team Ruimtelijke Ordening en Milieu

Ing. E.J.M. Zandbelt

Postbus 1

7475 ZG MARKELO

0547368368

Markelo, 21 november 2011

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Vooroverleg	3
1.2	Planbeschrijving	3
1.3	Procedure.....	4
1.4	Verzoek	4
2	Bestaande situatie	5
2.1	Huidig bestemmingsplan.....	5
3	Bedrijfsomschrijving	6
3.1	Stallen en stalsysteem	6
3.2	Bedrijfswoning.....	7
4	Indeling en grootte van het bouwvlak	8
5	Toetsing aan gemeentelijk beleid	9
5.1	Conclusie	9
6	Toetsing aan provinciaal beleid	10
6.1	Historisch gegroeide landschapstructuur	13
6.2	Afstand houden tot ruimtelijke elementen	14
6.3	Goede infrastructuurele ontsluiting	14
6.4	Zorgvuldige en evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen	15
6.5	Erfinrichting afgestemd op het zorgvuldig inpassen in het landschapstype	16
6.6	Conclusie	16
7	Archeologie	17
8	Alternatieven	18
9	Invloed op het milieu	19
9.1	Wet ammoniak en veehouderij	19
9.2	Natuurbeschermingswet, Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn	19
9.3	Besluit huisvesting	19
9.4	IPPC richtlijn.....	20
9.5	MER richtlijn	20
9.6	Energie.....	20
10	Invloed op de omgeving.....	21
10.1	Geuremissie	21
10.2	Fijn stof emissie	21
10.3	Geluid.....	21
11	Vooroverleg met gemeente, provincie en welstand.....	23
11.1	Communicatie met de omgeving	23
12	Verzoek	24
12.1	Spoed / snelheid	24

1 Inleiding

De heer J.G.H. (Gerhard) Rass exploiteert samen met zijn ouders een melkveehouderijbedrijf aan de Munnekemoer Oost 44 in Ter Apel. Het bedrijf is nu te klein voor twee gezinnen. De heer Rass wil het melkveebedrijf uitbreiden en ook zelf met zijn gezin bij het bedrijf gaan wonen. Omdat het bedrijf in een lintbebouwing is gelegen, zijn de ontwikkelingsmogelijkheden op het eigen erf beperkt.

1.1 Vooroverleg

Dit probleem heeft de heer Rass schriftelijk bij de gemeente aangegeven en is op 25 juni 2008 met de burgemeester besproken. In een volgend overleg op 17 juli 2008 met de gemeente en Libau is vervolgens een plan besproken om aan de Munnekemoer Oost een tweede bouwlijn te creëren op 200 meter van de weg, uit de lintbebouwing. Dit principeverzoek is in november 2008 ingediend. Naar aanleiding van dit principeverzoek heeft op 9 maart 2009 het “Keukentafelgesprek” plaatsgevonden met Libau en de provincie. Naar aanleiding van dit positieve gesprek zijn de plannen verder uitgewerkt. In september 2009 is een landschappelijke inpassingsvisie geschreven waarbij verschillende bedrijfsopstellingen en stalsystemen de revue zijn gepasseerd. Naar aanleiding van de reactie van Libau is het meest passende en wenselijke optie verder uitgewerkt in een erfontwikkelingsschets van april 2010. Deze is als bijlage bij de aanvraag omgevingsvergunning bijgevoegd.

Op 2 juni 2010 heeft de heer Rass een mail ontvangen van Linda Noorman, senior landschapsarchitect Provinciaal Bouwweerschap, Afdeling Ruimtelijke Plannen van de provincie Groningen. Hierin stond o.a. het volgende: *“In dit stadium kan je volstaan met mijn bericht en deze mail dat de gedeputeerde Moorlag op maandag 31 mei positief heeft gereageerd op het plan op hoofdlijnen en dat hij groen licht geeft om de aanvraag voor ontheffing voor te bereiden. [...] De heer Moorlag had waardering voor het plan en de moeite die is gedaan om het plan inpasbaar te maken.”* In de bijlagen bij de aanvraag omgevingsvergunning is de brief van de gemeente van 19 mei 2010 opgenomen met een weergave van het proces tot nu toe.

Inmiddels is door de enorme proceduretijd / voorbereidingstijd tot nu toe, en de voorziene afschaffing van het melkquotum in 2015, ervoor gekozen om de fasering in het originele plan te vervangen door een aanvraag voor het bouwen van het gehele bedrijf in één keer. Dit ook op uitdrukkelijk verzoek van de gemeente.

1.2 Planbeschrijving

In het definitieve plan wordt het bedrijf 200 meter verplaatst, uit de lintbebouwing. Hierdoor zal op de huidige locatie de geuroverbelaste situatie worden opgelost.

In dit verzoek wordt de bestaande situatie en de toekomstige situatie weergegeven. Daarnaast wordt ingegaan op de onderzochte alternatieven, het gewenste ruimtebeslag, de invloed op het milieu en de omgeving en de landschappelijke inpassing.

1.3 Procedure

Het bestaande bouwvlak ligt niet in het bestemmingsplan buitengebied, maar in het bestemmingsplan "De linten". Het huidige verzoek tot wijziging van het bestemmingsplan betreft zowel het bestemmingsplan "De linten" als het bestemmingsplan buitengebied.

Het bedrijfsplan voorziet in de bouw van twee ligboxenstallen, twee jongveestallen, een stal voor koeien met aandacht en een melkstal. Daarnaast moeten bijgebouwen, zoals mestopslag, voeropslag en melkopslag worden gerealiseerd.

1.4 Verzoek

Het verzoek is het bestemmingsplan zodanig te wijzigen (postzegelplan, partiële herziening) zodat het gehele bedrijfsplan gerealiseerd kan worden.

De aanpassing / uitbreiding van het bouwvlak is niet mogelijk met een binnenplanse ontheffing. Om deze reden zal het bestemmingsplan gewijzigd moeten worden door een postzegelplan / partiële herziening. Daarom doen wij het verzoek het bestemmingsplan conform het huidige verzoek te wijzigen en de aangevraagde omgevingsvergunning te verlenen.

2 Bestaande situatie

De heer Rass exploiteert samen met G.H. Rass en A.H. Rass-Scholtalbers (zijn ouders) een melkveehouderijbedrijf aan de Munnekemoer Oost 44 in Ter Apel. Het bedrijf met ongeveer 120 melkkoeien en 65 ha land is nu te klein voor twee gezinnen. Omdat het bedrijf in een lintbebouwing is gelegen, zijn er geen ontwikkelingsmogelijkheden en is uitbreiding op het eigen erf niet mogelijk. Wettechnisch is er al een bestaande (en vergunde) geuroverbelaste situatie. De dieren worden binnen 50 meter van een woning van derden gehouden. Ook de huidige kuilplaten zijn op zeer korte afstand van een woning van derden gelegen.

De heer Rass wil nu een tweede bouwlijn creëren op 200 meter van de weg en het bedrijf hier naar toe verplaatsen. Bovengenoemde problemen worden daarmee opgelost. Daarnaast wil de heer Rass ook zelf met zijn gezin nabij het bedrijf gaan wonen, omdat dit noodzakelijk is gezien het toekomstige aantal melkkoeien. Deze tweede bedrijfswoning kan in de lintbebouwing worden gerealiseerd.

De heer Rass heeft veel ervaring opgedaan met het runnen van een groot melkveebedrijf in Duitsland. In de bijlagen bij de aanvraag omgevingsvergunning is een brief van een Duitse dierenarts bijgevoegd die deze ervaring kan bevestigen (bijlage 6). Daarnaast is bij de aanvraag omgevingsvergunning ook een accountantsverklaring gevoegd die weergeeft dat het plan ook financieel haalbaar is (bijlage 10).

2.1 Huidig bestemmingsplan

Het huidige bedrijf ligt nu in twee bestemmingsplannen. Eén kuilplaat en de mestsilo liggen binnen het bestemmingsplan buitengebied. Op deze locatie is geen agrarisch bouwvlak aanwezig. De andere kuilplaten, de bedrijfsgebouwen en de eerste bedrijfswoning zijn gelegen in het bestemmingsplan 'De Linten'. Dit bouwvlak heeft een agrarische bestemming.

De uitbreiding van het bedrijf maakt het mogelijk de tweede bedrijfswoning te realiseren op de plek waar nu de kuilplaten zijn gelegen.

Bij de bedrijfsverplaatsing kan de tweede bedrijfswoning gerealiseerd worden in de lint waar nu de kuilplaten zijn gelegen.

3 Bedrijfsomschrijving

3.1 Stallen en stalsysteem

Om een fraai symmetrisch silhouet van de ligboxstallen te krijgen, worden ze even groot uitgevoerd. De stallen zijn 37 meter breed en 66 meter lang. De stallen worden met elkaar verbonden door een gangpad van 9,60 meter breed. Het gangpad wordt niet overdekt zodat de zichtlijnen behouden blijven.

De ligboxenstallen zullen worden voorzien van een roostervloer met mestschuif. De vloeibare mest wordt naar de afstortgoot op het terrein gevoerd en van daaruit regelmatig naar de mestsilo's gepompt. De mest zal worden uitgereden op het eigen land en op het land van akkerbouwers in de buurt.

Er wordt gekozen voor het volgende stalsysteem voor de melkkoeien:

Systeemnummer: BWL 2001.28

Rav-nummer: A 1.2

Naam van het systeem: Loopstal met hellende vloer en giergoot of met roostervloer; beide met spoelsysteem

Diercategorie: Melkvee

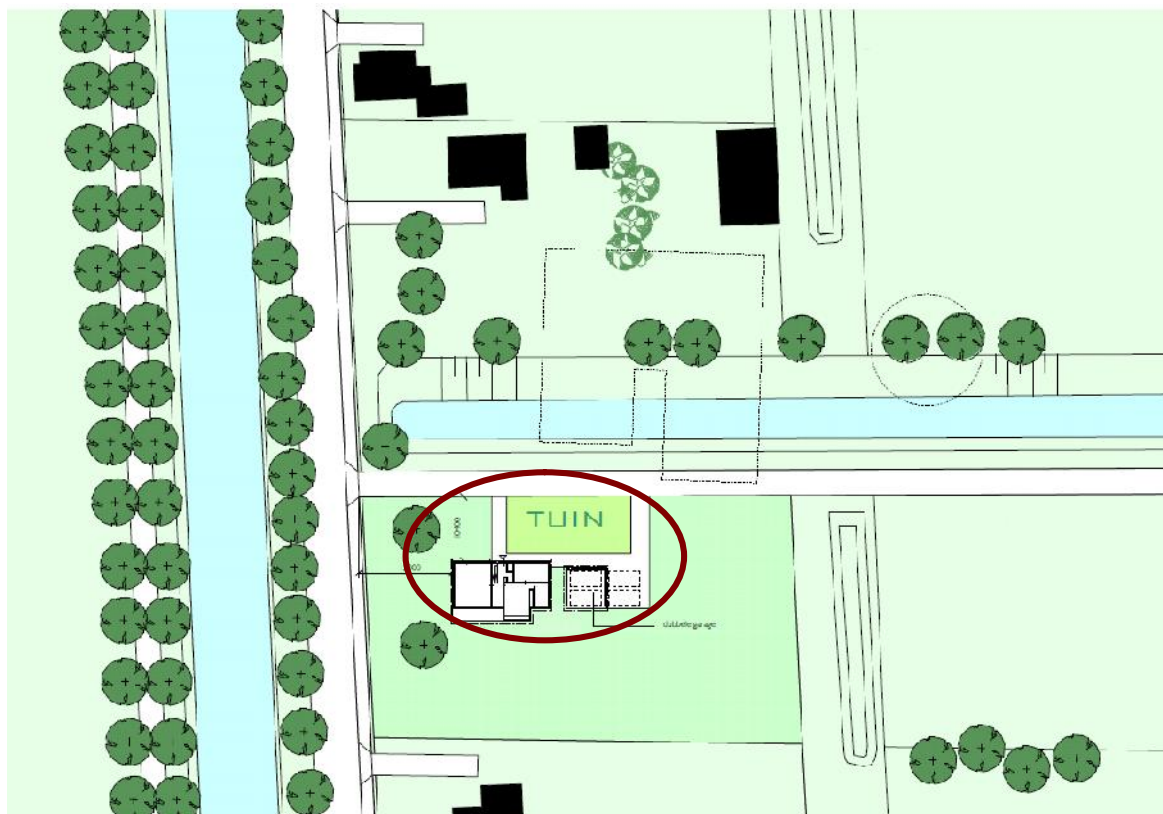
Emissiefactor: 7.5 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij beweiden

8.6 kg NH₃ per dierplaats per jaar bij permanent opstallen

Hierbij wordt gebruik gemaakt van de 'vrije keuze stal', waarbij de dieren zelf kunnen kiezen of ze binnen blijven of naar buiten gaan. Omdat er (nu) nog te weinig hectares als huiskavel gebruikt kunnen worden, wordt dit systeem volgens de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) 'permanent opstallen' genoemd. Er wordt wel gebruik gemaakt van een Groen Label systeem. Zowel bij beweiden als bij permanent opstallen wordt er voldaan aan de wettelijke verplichtingen uit het Besluit huisvesting, waar als maximale emissienorm 9,5 kg ammoniak is vastgesteld.

De 'koeien met aandacht' uit stal 5 en het jongvee worden volgens de norm beweid. Hiervoor kunnen zij gebruik maken van de veldkavels.

3.2 Bedrijfswoning

Afbeelding 1: locatie tweede bedrijfswoning

Bij de locatiekeuze van de nieuwe woning is er voor gekozen om de nieuwe woning in de lintbebouwing te realiseren. Dit betekent dat de woning wordt gesitueerd op de plek waar nu de kuilplaten liggen. In de nieuwe situatie is de nieuwe woning geprojecteerd ten zuiden van de secundaire ontsluiting van het bedrijf (zie cirkel op afbeelding 1). De secundaire ontsluiting is gelegen tussen de bestaande bedrijfswoning en de nieuwe bedrijfswoning.

Deze keuze past landschappelijk zeer goed, omdat in de lintbebouwing huizen langs de weg staan. Tevens is deze keuze landschappelijk beter dan het realiseren van de nieuwe woning bij het nieuwe bedrijf, op 200 meter van de weg. In het vooroverleg met Libau, de provincie en de gemeente is aangegeven dat de locatie van de tweede bedrijfswoning in de lintbebouwing de meest wenselijke optie is.

4 Indeling en grootte van het bouwvlak

Veel bedrijven groeien relatief langzaam en bouwen er telkens een stukje bij aan. Dit houdt vaak in dat er later een zeer inefficiënte bedrijfssituatie ontstaat die er voor het oog ook rommelig uitziet.

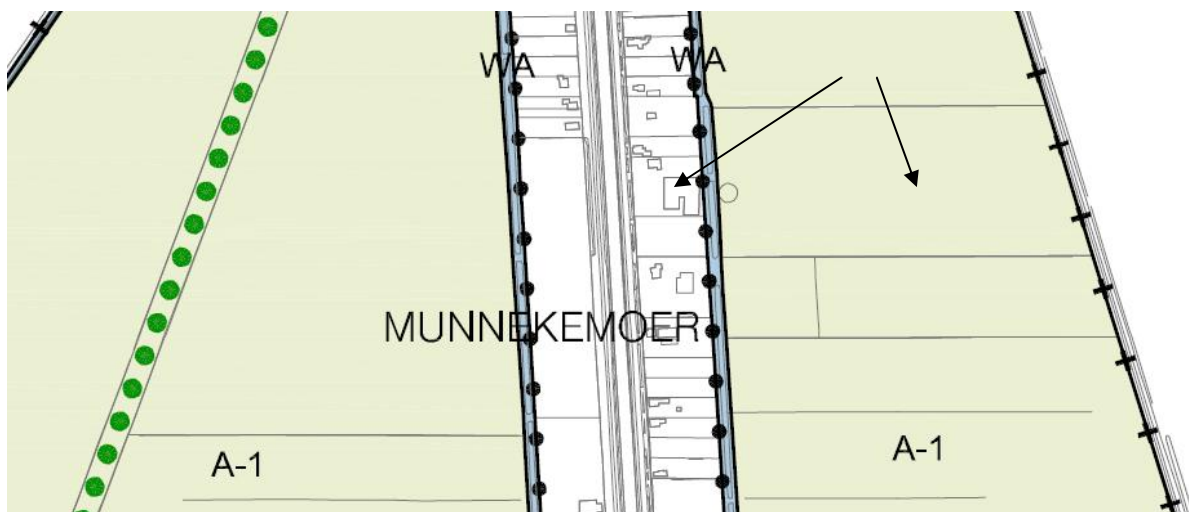
De heer Rass probeert dit te voorkomen door (ver vooruit) in de toekomst te kijken en nu al rekening te houden met hoe het bedrijf de komende decennia er uit moet komen te zien. Zodoende ontstaat er een efficiënt bedrijf dat ruimtelijk goed inpasbaar is.

Om de gewenste situatie te kunnen realiseren, moet het totale bouwblok ongeveer 3,5 hectare groot worden. Hierbij is het huidige bouwblok niet meegerekend.

De gemeente heeft dan twee opties om te vergunnen:

- A. Eén agrarisch bouwvlak waar de beide woningen ook in vallen. Het bouwvlak wordt dan groter dan 3,5 ha.
- B. Omzetting van het huidige agrarisch bouwvlak in de bestemming wonen en werken. Dit is volgens de gemeente in deze lintbebouwing een veel voorkomende en wenselijke bestemming. Hierbij mogen twee (bedrijfs-)woningen aanwezig zijn. Dit betekent dat 1 nieuwe woning gerealiseerd zou mogen worden. Daarnaast komt er (in de tweede bouwlijn) een nieuw agrarisch bouwvlak van ongeveer 3,5 ha waarbij geen woningen zijn toegestaan.

De voorkeur gaat uit naar één agrarisch bouwvlak, optie A.

Afbeelding 2: kaart van het ontwerpbestemmingsplan buitengebied Vlagtwedde 2007. De pijlen geven het huidige bedrijf en de gewenste locatie voor uitbreiding aan.

5 Toetsing aan gemeentelijk beleid

De plannen zijn ook getoetst aan het gemeentelijk beleid. In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied is dit beleid omschreven.

Het gebied ten oosten van de Munnekemoer wordt omschreven als een gebied voor de grasdierhouderij. Het agrarisch gebruik blijft in de toekomst richtinggevend. In de gemeente is geen ruimte voor grootschalige glastuinbouw en intensieve veehouderij (varkens/kippen), maar wel voor uitbreiding van de melkveehouderijbedrijven.

Er wordt een scheiding gemaakt tussen landbouw en EHS, waarbij in en rond de EHS (Ecologische Hoofd Structuur) de natuur voorrang krijgt en in de overige gebieden (waar het bedrijf van Rass zich bevindt) de landbouw voorrang krijgt om zich te ontwikkelen.

Het agrarisch grondgebruik vormt één van de dragers van het waardevolle cultuurlandschap.

De ruimtebehoefte op het bouwvlak wordt voor de melkveehouderij steeds groter doordat kuilvoeropslag en mestopslag op het bouwvlak gerealiseerd moet worden. Daarnaast moet het erf ruim worden opgezet, zodat het goed mogelijk wordt met grote landbouwmachines op het erf te manoeuvreren. Het bouwvlak moet een omvang hebben waarbij de agrariër minimaal 10 jaar vooruit kan in de ontwikkeling van zijn bedrijf. Dit is ook in het belang van omwonenden, gemeente en provincie, aangezien dit voor duidelijkheid zorgt.

5.1 Conclusie

Deze aanvraag voldoet daarmee aan het gemeentelijke beleid.

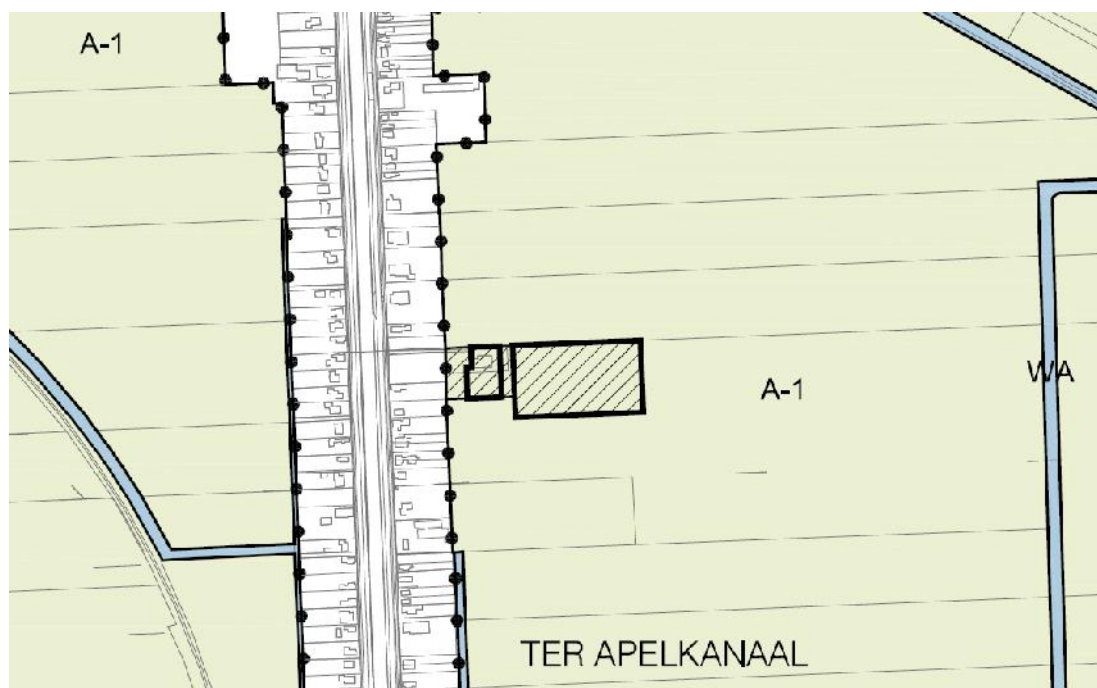
6 Toetsing aan provinciaal beleid

Voor de leefbaarheid van het Groninger landschap is de nota “Agrarische bouwblokken en landschap, doorvertaling regio oost” opgesteld door de provincie Groningen. Indien het bestemmingsplan onvoldoende ruimte biedt voor projecten, kan de gemeente het bestemmingsplan wijzigen of een ontheffing verlenen. Om dit te doen is ook de visie van de provincie noodzakelijk via een keukentafelgesprek. De provincie zal hierbij toetsen of de wijziging overeenstemt met de nota “Agrarische bouwblokken en landschap”.

Op pagina 19 van de nota worden de schaalvergrotingsmogelijkheden in kaart gebracht. Hierbij wordt uitgegaan van de groene gebieden met ruime mogelijkheden voor schaalvergroting, de gele gebieden met beperkte mogelijkheden en de rode gebieden met woongebieden waar het bouwblok maximaal 1 hectare mag bedragen. Het huidige bedrijf is in het rode gebied in de lintbebouwing gelegen. Het is daarom niet mogelijk om het bestaande bedrijf uit te breiden. In overleg met de gemeente, provincie en Libau is afgesproken om een aanvraag in te dienen om het bedrijf 200 meter naar achteren te verplaatsen om een tweede bouwlaag te creëren in het groene gebied. Dit komt ook overeen met de nota “Agrarische bouwblokken en landschap”. In hoofdstuk 3 “Schaalvergroting in kaart” staat op pagina 18:

Dit constaterende is een afwegingskader opgesteld waarbij de toekomstige grootschalige maatvoering van agrarische bedrijven zich als een aparte laag in het landschap zal moeten kunnen organiseren en manifesteren. Een aparte laag die op een logische manier voortvloeit en aansluit op de bestaande ruimtelijk landschappelijke hoofdstructuren en infrastructuur en die zich als een zelfstandige samenhangende structuur naar de toekomst toe kan ontwikkelen.

In het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Vlagtwedde is al een mooi voorbeeld aanwezig van een tweede laag in het landschap.

Afbeelding 3: bestemmingsplan buitengebied Vlagtwedde 2007. Hier is duidelijk een nieuw bouwvlak in een tweede laag in het landschap te zien.

Maar ook in het plaatsje De Maten is al een voorbeeld van het bouwen in de tweede laag aanwezig.

Afbeelding 4: nieuwe bebouwing in een tweede laag in De Maten, op nog geen 2 kilometer afstand van het bedrijf van Rass Future Farms BV.

Zoals aangegeven worden op pagina 18 t/m 21 van de nota “Agrarische bouwblokken en landschap” verschillende voorbeelden gegeven van het bouwen in een tweede bouwlaag als wenselijke situatie voor de ontwikkeling van grotere (melkvee)bedrijven. Deze aanvraag voldoet aan deze beschrijving.

Bij verdere beoordeling worden de volgende ruimtelijke randvoorwaarden gegeven voor schaalvergroting, die verder worden toegelicht in het vervolg van deze paragraaf:

- Respect voor historisch gegroeide landschapsstructuur;
- Afstand houden tot ruimtelijke elementen;
- Goede infrastructurele ontsluiting;
- Zorgvuldige en evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van bedrijfsgebouwen;
- Erfinrichting afgestemd op het zorgvuldig inpassen in het landschapstype.

6.1 Historisch gegroeide landschapstructuur

De historisch gegroeide landschapstructuur wordt onder andere gerespecteerd door het intact laten van het heideontginningslandschap.

De openheid van het gebied wordt niet aangetast doordat dit specifieke perceel (zie pijl) aan de noord- en oostkant wordt begrensd door een bomenrij. De openheid van het gebied is vooral van toepassing op het gebied ten zuiden van de wenselijke situatie en zoals duidelijk op onderstaand overzicht is te zien aan de westkant van Munnekemoer.

Afbeelding 5: luchtfoto van de omgeving met ten westen van de Munnekemoer het open gebied

De landschappelijke structuur wordt verder gekenmerkt door een orthogonale verkaveling omzoomd met een beperkte hoeveelheid groen. Het nieuwe bedrijf past goed in deze structuur. De bouwkaavel krijgt een vierkant karakter en wordt aan twee zijden – de noord- en oostzijde – omzoomd door een bestaande bomenrij. Aan de zuidkant van het bedrijf zal ook beplanting worden aangelegd, zie de bijlage bij de aanvraag omgevingsvergunning (Beplantingsplan, bijlage 4).

6.2 Afstand houden tot ruimtelijke elementen

Het nieuwe bedrijf houdt voldoende afstand tot ruimtelijke elementen. Er wordt een tweede laag in het landschap gecreëerd waarbij er ruim 100 meter is gelegen tot de overige bebouwing in de lintbebouwing. De afstand van de tweede laag tot aan de weg is 200 meter.

De afstand van het eerste huis in de bebouwde kom tot de stal bedraagt 170 meter. In het kader van de Wet geurhinder en veehouderij dient de afstand minimaal 100 meter te zijn. Er kan dus worden geconcludeerd dat voldaan wordt aan de wet. De kuilvoeropslag en mestopslag is achterop het perceel geprojecteerd, zodat de afstand van de lintbebouwing tot deze bedrijfsonderdelen nog groter is (meer dan 300 meter). Hierdoor wordt een enorme verbetering ten opzichte van de huidige situatie gecreëerd. Het bedrijf wordt aan de noord- en oostkant tot aan de bestaande bomenrij geprojecteerd (10 meter ertussen), zodat deze bomenrij een mooie omsluiting vormt van het bedrijf.

6.3 Goede infrastructuurere ontsluiting

Het bedrijf is goed ontsloten. De uitgang van het bedrijf komt direct op de doorgaande weg (Munnekemoer Oost). De (vracht-)auto's zullen dan naar het noorden rijden, waarna ze direct de provinciale weg (N366) op kunnen. Hier kunnen ze een keuze maken om via Duitsland (de 408) naar de Duitse snelweg (31) te rijden. Dit is een noord-zuid verbinding. Ze kunnen ook de keuze maken om via de N366 naar het westen te rijden richting Stadskanaal en Veendam of via de N391 richting Emmen te rijden.

Afbeelding 6: aan- en afvoerroute via doorgaande wegen

Het aantal vervoersbewegingen van en naar dit bedrijf komt overeen met andere melkveehouderijen. De melk wordt drie tot zeven keer per week opgehaald, er wordt één of twee keer per maand voer gebracht en ongeveer één keer per week is er een veetransport. Het verschil is echter dat de vrachtauto voor het melktransport normaliter bijvoorbeeld vijf bedrijven moet bezoeken om de melktank vol te krijgen of de bulkwagen leeg te maken; en nu kan dat op één of twee bedrijven.

De vrachtauto's kunnen tussen de twee bedrijfswoningen door, via de zuidelijke inrit, naar het bedrijf. De overige transporten zullen plaatsvinden via de noordelijke ontsluiting (Eikenlaan) en oostelijke ontsluiting aan de achterkant van het bedrijf. Dit geeft de bewoners van Munnekemoer Oost geen overlast.

Door de stallen binnen de huidige huiskavel te projecteren, kunnen veel interne transporten via de kavelpaden plaatsvinden. Dit betreft het uitrijden van mest en het winnen van voer. Daarnaast vinden de meeste interne transportbewegingen (zoals het voeren van de koeien) plaats achter het bedrijf, zo ver mogelijk van de lintbebouwing af.

6.4 Zorgvuldige en evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen

Door de woning in de lintbebouwing te projecteren, sluit dit mooi aan op de bestaande woningen. De agrarische bestemming van het deel in de lintbebouwing kan worden aangepast in wonen en werken. De huidige stallen en mestsilo zullen worden afgebroken.

De nieuwe ligboxenstallen zijn allemaal even groot om een mooi symmetrisch beeld te krijgen. De stallen zijn 37 meter breed en 66 meter lang. De stallen worden met elkaar verbonden door een gangpad van 9,6 meter breed. Het gangpad is open, er wordt geen overkapping toegepast. De ligboxenstallen krijgen een traditioneel dak, waarbij de nok ongeveer 11 á 12 meter hoog wordt en de goothoogte ongeveer 4 meter bedraagt. De stal is aan de zijkant grotendeels open voor de ventilatie van de stal.

Daarnaast worden de gebouwen strak en evenwijdig aan elkaar gebouwd. Gezien de lengte van de stallen worden ze niet te dicht op elkaar gebouwd, om te voorkomen dat het een grote bouwmassa lijkt. Dit is ook noodzakelijk omdat er gebruik wordt gemaakt van natuurlijke ventilatie. Als bijkomend voordeel wordt het overslaan van brand van de ene naar de andere stal hierdoor voorkomen (zie hiervoor ook de bijlage bij de aanvraag omgevingsvergunning met betrekking tot brandveiligheid, bijlagen 13a, 13b, 13c, 13d, 13e).

Om eventuele lichthinder voor de omgeving te voorkomen, zullen (behoudens een kleine nachtlamp) alle lampen tussen 23.00 uur en 6.00 uur in de stal uit zijn. Daarnaast worden de lampen hoger gehangen dan de ventilatie-inlaat aan de zijkant, zodat je van buiten niet in de lampen kijkt. Over de keuze van de bouwmaterialen en kleurstelling zal overleg worden gevoerd met de gemeente en de welstand.

6.5 Erfinrichting afgestemd op het zorgvuldig inpassen in het landschapstype

In het eerste deel van dit hoofdstuk is al weergegeven dat de verplaatsing van het bedrijf zorgvuldig wordt ingepast in het landschap.

Aan de noord- en oostkant van het bedrijf blijft de enkele bestaande bomenrij als erfbepanting gehandhaafd, en wordt deze versterkt. Tevens wordt aan de zuidkant van het bedrijf beplanting aangelegd zoals weergegeven in het beplantingsplan (zie bijlage 4 bij de aanvraag omgevingsvergunning).

Waterafvoer

Tussen de stallen komt een kavelsloot voorzien van een natuurvriendelijke oever. Hierdoor wordt ook voldaan aan de eis dat minimaal 11% van de verharding wordt gecompenseerd in open water. Op deze manier zal het riool niet overbelast worden bij overvloedige regenval.

Overigens wordt niet alleen de bedrijfswoning aangesloten op het riool. Het bedrijfsafvalwater (met eventueel melk-, voer- en mestresten) wordt via de mestafstortgoot naar de mestsilos getransporteerd. Schoon hemelwater wordt geïnfiltrerd in de bodem.

De erfverharding is op de tekening in het overzicht in hoofdstuk 3 aangegeven; zie ook de afbeelding op de voorzijde van dit verzoek.

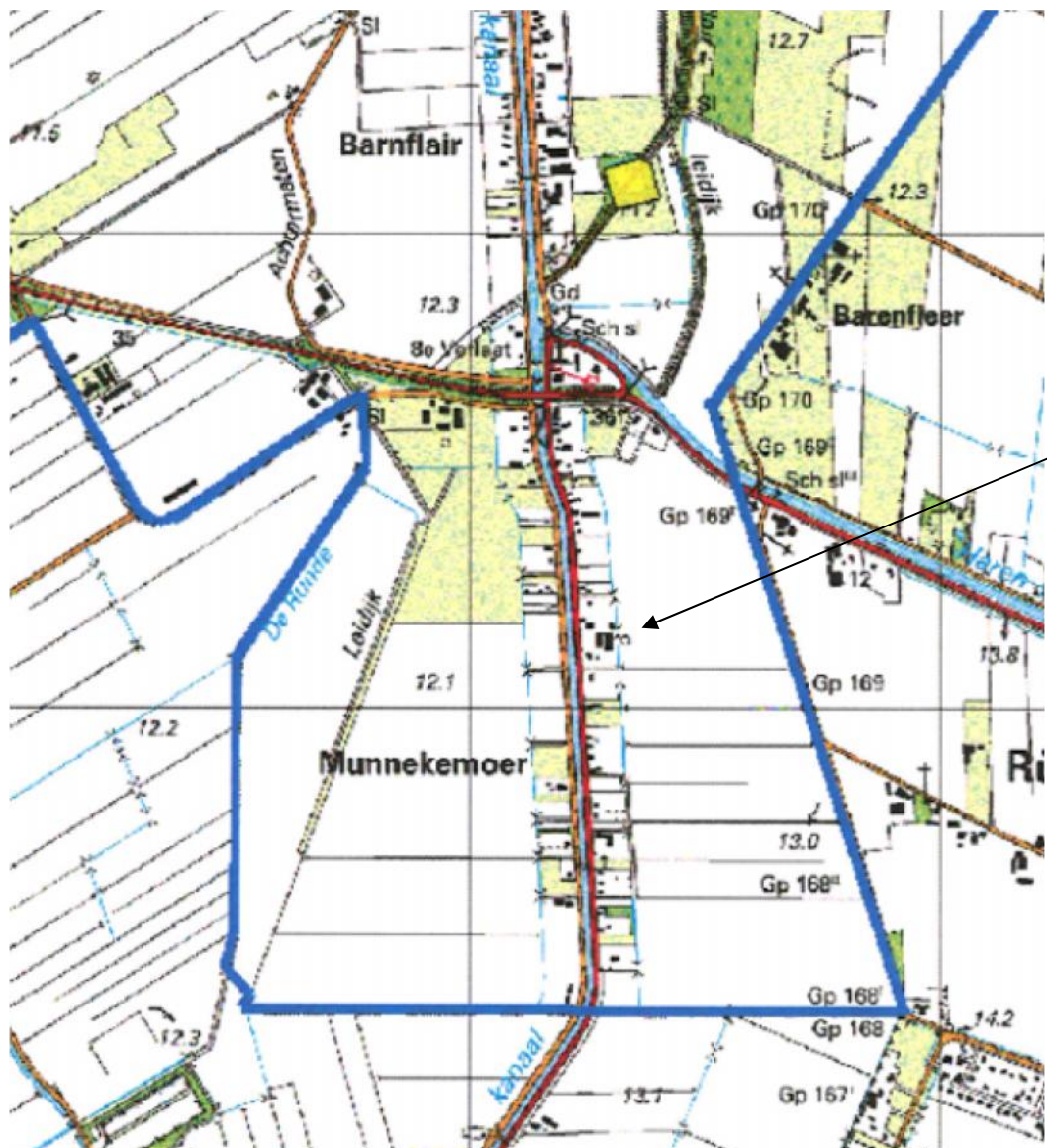
6.6 Conclusie

Het plan komt overeen met het provinciaal beleid.

7 Archeologie

Voor de nieuwe locatie moet ook worden gekeken of deze niet op een locatie komt waar archeologische waardevolle schatten aanwezig zijn. Qua archeologie is de gemeente al in kaart gebracht. Hieronder is Munnekemoer weergegeven.

Afbeelding 7: archeologisch waardevolle gebieden

Op de kaart zijn de archeologisch waardevolle gebieden weergegeven. De AMK-gebieden zijn geel gekleurd. Op de locatie van het bedrijf (zie pijl) zijn geen archeologisch waardevolle gebieden aanwezig.

8 Alternatieven

Om een keuze voor de bouw van de melkveestallen te maken, zijn er naast de wenselijke situatie ook verschillende alternatieve locaties onderzocht.

Er is vooral gezocht om ten noord-oosten van Ter Apel een geschikte locatie te vinden. Hierbij zijn zowel bestaande als nieuwe locaties bekeken.

In het voorgesprek met gemeente en Libau is ook aangegeven dat de hierbij aangevraagde locatie een betere optie is dan nieuwvestiging op een nieuwe locatie ten noordoosten van Ter Apel. De optie om het bedrijf op de huidige locatie uit te breiden was al afgevallen, omdat het bedrijf in de lintbebouwing is gelegen, op te korte afstand van woningen van derden.

Na vergelijking van alle alternatieven met de huidige aanvraag, is gebleken dat deze locatie veruit de beste optie is. Hierbij speelt ook mee dat dan gebruik kan worden gemaakt van de huidige huispercelen.

9 Invloed op het milieu

Bij de invloed op het milieu is gekeken naar de ammoniakemissie (toetsing aan de Wet ammoniak en veehouderij) en is er getoetst aan de Natuurbeschermingswet, Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Daarnaast is de situatie met betrekking tot het Besluit huisvesting, de IPPC richtlijn en de MER richtlijn beoordeeld. In dit hoofdstuk zal ook het onderdeel energie aan de orde komen.

9.1 Wet ammoniak en veehouderij

De toetsing van ammoniak vindt plaats volgens de Wet (en de regeling) ammoniak en veehouderij (Wav). Hierin is aangegeven dat er qua ammoniak mag worden uitgebreid, indien het bedrijf niet binnen 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied is gelegen. De werkelijke afstand tot een zeer kwetsbaar gebied is vele malen groter van 250 meter.

Derhalve voldoet de aanvraag aan de Wet ammoniak en veehouderij.

9.2 Natuurbeschermingswet, Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn

Het middelpunt van het toekomstig bedrijf is gelegen op ruim 15 km van het dichtstbijzijnde Natuurbeschermingsgebied. Omdat de afstand veel groter is dan 3 kilometer, kan er worden gesteld dat de uitbreiding van het bedrijf in Ter Apel geen invloed heeft op Natuurbeschermingsgebieden. Dit wordt bevestigd door het onderzoek van Fopma NatuurAdvies. Dit rapport is als bijlage toegevoegd bij de aanvraag omgevingsvergunning (bijlage 7a en 7b).

De gebieden die vallen onder de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn ondergebracht in Natura 2000. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied ligt op ongeveer 15 km van het bedrijf. Omdat de afstand veel groter is dan 3 kilometer, kan er worden gesteld dat de uitbreiding/verplaatsing ook geen invloed heeft op een Natura 2000 gebied.

Omdat een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet alleen moet worden aangevraagd indien er een mogelijk significant (negatief) effect op een natuurbeschermingsgebied zou kunnen ontstaan, hoeft er in dit geval geen vergunning te worden aangevraagd.

9.3 Besluit huisvesting

Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (verder Besluit huisvesting) is op 1 april 2008 in werking getreden. In dit Besluit huisvesting zijn de maximale emissiewaarden weergegeven per huisvestingssysteem. Voor melkkoeien is de maximale emissiewaarde 9,5 kg ammoniak per melkkoe voor nieuwe stallen. Het stalsysteem dat wordt aangevraagd is BWL 2001.28 met een emissie van 7,5 kg bij beweiden en 8,6 kg ammoniak bij permanent opstallen. In stal 5 (voor de 'koeien met aandacht') is de emissie 9,5 kg ammoniak per koe per jaar.

Hierdoor wordt voldaan aan het Besluit huisvesting.

9.4 IPPC richtlijn

Volgens de Europese IPPC richtlijn mogen grote intensieve pluimvee- of varkensbedrijven geen belangrijk verontreiniging veroorzaken. Omdat het bedrijf van de heer Rass geen varkens of pluimvee heeft, voldoet het daarmee automatisch aan de IPPC richtlijn. Daarom kan worden gesteld dat de IPPC richtlijn niet van toepassing is.

9.5 MER richtlijn

In de Europese MER richtlijn wordt weergegeven wanneer een bedrijf een MER (Milieu Effect Rapportage) moet maken. Per 1 april 2011 is de MER-richtlijn aangepast. Daarin wordt aan bedrijven met meer dan 200 melkkoeien een MER-beoordelingsplicht opgelegd. Deze MER-beoordeling is uitgevoerd en het rapport is als bijlage bij de aanvraag omgevingsvergunning gevoegd (bijlage 9).

Uit deze MER-beoordeling blijkt dat de plannen gerealiseerd kunnen worden zonder dat een M.E.R. hoeft te worden uitgevoerd.

9.6 Energie

Door gebruik te maken van nieuwe en energiezuinige motoren zal het energieverbruik op dit bedrijf laag zijn.

Tevens wordt onderzocht of het haalbaar is om gebruik te gaan maken van duurzame energie. Hierbij kan worden gedacht aan zonne-energie, om hiermee stroom op te wekken voor eigen gebruik of voor levering aan het net. Hierdoor kan uiteindelijk een energieneutrale bedrijfsvoering worden gerealiseerd.

10 Invloed op de omgeving

Bij de invloed op de omgeving is met name gekeken naar de geuremissie, de stofemissie en het geluid.

10.1 Geuremissie

De geuremissie van het bedrijf is beoordeeld met de voorschriften uit de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv).

Voor melkveebedrijven geldt een vaste afstand van het emissiepunt tot de buitenzijde van een geurgevoelig object. Op deze situatie is artikel 4 Wgv van toepassing. Dit artikel schrijft voor dat deze afstand ten minste 100 meter dient te bedragen indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en ten minste 50 meter dient te zijn indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

De werkelijke afstand tot het dichtstbijzijnde geurgevoelige object is in dit plan 170 meter, zodat aan dit criterium wordt voldaan.

Ook is bekeken in hoeverre dit plan effect heeft op de geurbelasting van de woningen in Duitsland. Het geplande bedrijf ligt dicht tegen de Duitse grens aan en daarom kunnen ook Duitse woningen geurhinder ervaren. Uit onderzoek van instituut TÜV NORD Umweltschutz blijkt dat er geen belangwekkende geurbelasting te verwachten is¹ (zie hiervoor de bijlage bij de aanvraag omgevingsvergunning).

10.2 Fijn stof emissie

Op het bedrijf zal de emissie van stof zeer beperkt zijn.

Er wordt natuurlijke ventilatie toegepast, waardoor luchtsnelheid van de geventileerde stallucht zeer laag is. Door de lage luchtsnelheid zit er zeer weinig stof in de lucht.

Daarnaast is de afstand tot de dichtstbijzijnde woning zeer groot, zodat er geen stofhinder te verwachten is.

Deze verwachtingen worden gestaafd door een fijn stof berekening die is uitgevoerd met het programma ISL3a. Hieruit blijkt dat de fijn stof emissie van het bedrijf zeer laag is.

10.3 Geluid

De geluidsbelasting is zeer beperkt. Er worden geen ventilatoren gebruikt. De melkmachinemotor en de koelmotor voor de melktank zullen geluidsarm worden uitgevoerd. Daarnaast zullen er qua geluid alleen enkele interne trekkerbewegingen zijn, hoofdzakelijk aan de oostkant van het bedrijf. Gezien de grote afstand (300 meter) tot de openbare weg en de dichtstbijzijnde burens is er ook geen geluidshinder te

---

¹ "Zusammenfassend kommt es durch das geplante Vorhaben zu keinen erheblichen Geruchsbelästigungen im Sinne des Bundes-Immissionsschutzgesetzes /1/ auf den angrenzenden Flächen in Deutschland."

verwachten. Daarnaast is de toekomstige situatie een verbetering ten opzichte van de huidige locatie van het bedrijf in de lintbebouwing.

Er is ook een onderzoek uitgevoerd naar de verwachte geluidsbelasting. Uit dit onderzoek blijkt dat de geluidsbelasting 57 dB bedraagt. Hiermee wordt niet voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Echter de waarde ligt onder de maximaal toegestane waarde van 58 dB voor nog te bouwen bestemmingen in het buitenstedelijk gebied met een agrarische bestemming. Daarom kan een hogere waarde van 57 dB worden aangevraagd. Voor een nadere uitwerking van deze resultaten wordt verwezen naar het rapport dat is bijgevoegd als bijlage bij de aanvraag omgevingsvergunning (bijlage 17, berekening geurbelasting).

11 Vooroverleg met gemeente, provincie en welstand

Op 25 juni 2008 heeft de heer Rass een gesprek gehad met burgemeester Broertjes. Hij was positief over de plannen van de heer Rass.

Naar aanleiding van dit gesprek is er op 17 juli 2008 nog een gesprek geweest over de bedrijfsverplaatsing. Bij dit gesprek waren aanwezig de heren Holstein en Weinans van de gemeente, de heer Goudswaard van bureau Libau, de heer van Bohemen (landschapsarchitect), de heer Rass (de ondernemer), en de heer Zandbelt van Countus. Dit gesprek is positief verlopen en op advies van de gemeente is een principeverzoek geschreven als praatstuk voor het keukentafelgesprek met provincie, gemeente en welstand.

Op 9 maart 2009 heeft het “Keukentafelgesprek” plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit positieve gesprek zijn de plannen verder uitgewerkt. In september 2009 is een landschappelijke inpassingsvisie geschreven waarbij verschillende bedrijfsopstellingen en stalsystemen de revue zijn gepasseerd. Naar aanleiding van de reacties van de gemeente en provincie is de best passende en meest wenselijke optie verder uitgewerkt in een erfontwikkelingsschets van april 2010. Deze is als bijlage bij de aanvraag omgevingsvergunning opgenomen.

Op 2 juni 2010 heeft de provincie gemeld dat de gedeputeerde Moorlag op maandag 31 mei positief heeft gereageerd op het plan: *“De heer Moorlag had waardering voor het plan en de moeite die is gedaan om het plan inpasbaar te maken.”*

11.1 Communicatie met de omgeving

De heer Rass heeft een aantal burenen al op de hoogte gesteld van de plannen. Zij waren positief, mede door het feit dat het landbouwbedrijf dan uit de lintbebouwing verdwijnt. Zodra de gemeente een positief besluit neemt op de plannen, zal de heer Rass via een huiskamerbijeenkomst of individuele gesprekken de (rest van de) burenen op de hoogte stellen.

Door deze inspanningen hoopt de heer Rass op een open discussie, zodat de burenen hun mening kunnen geven en zo, waar mogelijk, deze meningen ook meegenomen kunnen worden.

12 Verzoek

Hierbij willen wij de gemeente verzoeken zo spoedig het bestemmingsplan te wijzigen (postzegelplan), zodat het oprichten van het melkrundveebedrijf mogelijk wordt. Naar onze mening hebben wij voldaan aan alle eisen van de gemeente, de provincie en welstand, zodat de procedure vlot moet kunnen verlopen.

Tegelijk met dit verzoek is er een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de onderdelen *Slopen, Bouwen, Handelen in strijd met de regels ruimtelijke ordening², Kappen, Roerende zaken opslaan* en *Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu)*. Daarnaast is separaat een watervergunning aangevraagd bij het waterschap 'Hunze en Aa's'.

12.1 Spoed / snelheid

Hierbij willen wij de gemeente tevens verzoeken deze aanvraag met spoed te behandelen. Op 31 december moeten de investeringen in principe zijn uitgevoerd, zie hiervoor de brief van de Belastingdienst (bijlage 21 bij de aanvraag omgevingsvergunning). Tevens is in de bijlagen bij de omgevingsvergunning een brief van de melkfabriek (FrieslandFoods, bijlage 11) toegevoegd waarin wordt aangegeven dat op 1 januari 2012 de melkleveranties moeten zijn aangevangen. Zodra er een positief besluit ligt zullen zowel de Belastingdienst als de melkfabriek een paar maanden uitstel willen geven. Omdat de procedures en de bouw geruime tijd in beslag nemen, verzoeken wij de gemeente de aanvraag met spoed te behandelen.

---

² Dit wordt opgeheven indien het postzegelplan wordt vastgesteld.